

Je had er waarschijnlijk bij moeten zijn

Van Thomas Korsgaard verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

*Mocht er iemand langskomen
Op een dag lachen we erom*

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Thomas Korsgaard

Je had er waarschijnlijk
bij moeten zijn

Vertaald uit het Deens door
Lammie Post-Oostenbrink

Ambo|Anthos
Amsterdam

De vertaling van dit boek is mede tot stand gekomen
dankzij een subsidie van de Danish Art Foundation

Danish Arts
Foundation

ISBN 978 90 263 6494 5

© 2021 Thomas Korsgaard

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS,
Copenhagen

© 2025 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*, Amsterdam en
Lammie Post-Oostenbrink

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Oorspronkelijke titel *Man skulle nok have været der*

Oorspronkelijke uitgever Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

Omslagontwerp Roald Triebels

Omslagillustratie © Lukasz Chrobok / plainpicture / ANP Foto

Foto auteur © Simon Klein-Knudsen

Ambo|Anthos *uitgevers* vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en
verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie
van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier
waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

1

Ik breng alles naar de grofvuilcontainer. Ik weet niet waar ik er anders mee naartoe moet.

Een doos met mijn dekbed, twee sets beddengoed, een kapstok en mijn matras. Een zwarte vuilniszak propvol kleren, de rode bureaulamp en het peper-en-zoutstel in de vorm van pinguïns. Mijn babyboek van toen mijn ouders nog foto's van ons namen. TUES EERSTE JAAR, staat er met potlood op geschreven. Ik mieter het de duisternis in, bij de rest van het grofvuil.

Nu ligt het dan allemaal op een betonnen vloer naast de printer die iemand anders heeft weggegooid en een droogrek dat met ducttape bij elkaar gehouden wordt. Ik loop achteruit over de binnenplaats en kijk omhoog. Uit een open raam op de vierde klinkt muziek, maar dat is niet mijn muziek. Mijn kamer is leeg en gereed voor de volgende huurder. Ik ben met een opzegging van een week op straat gezet omdat mijn huurbaas vond dat ik te veel lawaai maakte en de keuken had ingenomen. Het was niet wat ze ervan had verwacht, zei ze, ik was wat aan de jonge kant. Ik had een paar harde kruimels onder een vloerkleed geveegd en een palm achter het gordijn verstopt. Het is 1 september en dit is mijn derde verhuizing sinds ik vijf maanden geleden van

Skive naar Kopenhagen ben gereisd. Ik deed het om aan mijn familie te ontsnappen.

Bij elke verhuizing heb ik minder spullen om mee te nemen, en nu is er bijna niets meer over.

In mijn konzak drukt iets rechthoekig tegen mijn bil. Dat is mijn paspoort, dat ik altijd bij me heb. Niet dat ik ergens naar op weg ben. Het is puur uit praktische overwegingen, voor het geval ik doodga. Dan kunnen ze het lijk sneller identificeren, de naaste familie waarschuwen en een of ander ritueel afhandelen. In mijn paspoort zit een klein stukje papier. Het is een haastig geschreven testament. Er staat in dat mijn ouders niets mogen erven. Niet dat er veel te erven valt behalve de sporttas met het meest noodzakelijke (wat kleren, mijn laptop, een iPhone 4 met een barst in het scherm en deodorant), maar het is toch een prettig idee: dat kinderen hun ouders kunnen onterven. Ik zet het hangslot terug op de deur van de grofvuilruimte en zwaai mijn sporttas over mijn schouder.

De sleutels ploffen zachtjes op een stapel rekeningen in de brievenbus. Het zijn aanmaningen voor allerlei afbetalingsregelingen waaraan ik niet kan voldoen. Maar ik had echt een nieuwe bril nodig, want ik was op mijn oude gaan zitten. Goed kunnen zien is een dure hobby.

Ik peuter met mijn nagels mijn zelfgemaakte naamsticker eraf. Die zit goed vast met plakband en ziet er raar kinderachtig uit naast die van mijn huurbaas en haar GEEN ONGEADRESSEERDE RECLAME-sticker. Dan maak ik er een prop van, duw die door de brievenbus en loop naar buiten.

De portiekdeur klapt zwaar achter me in het slot en duwt me een stap verder het trottoir op. Ik steek een sigaret op, verhang de sporttas en wil net naar station Forum lopen als mijn huurbaas achter me naar buiten komt.

‘Deze ben je zeker vergeten!’ zegt ze met haar strenge mond, ze buigt en zet de palm op de stoep tussen ons in.

We staan beiden naar de plant te staren.

‘Weet je wat,’ zeg ik met een glimlach. ‘Je mag hem houden! Als bedankje omdat ik bij je mocht wonen.’

Ze kijkt me uitdrukingsloos aan.

‘Alsjeblieft!’ probeer ik.

‘Nee, bedankt.’

‘Er is echt niets mis mee, hoor.’

‘Toch bedank ik voor de eer.’

‘Maar je kunt hem voor niets krijgen! Voor niets!’

‘Zelfs niet als ik geld toe kreeg!’ zegt ze terwijl ze me aanstaart. ‘Je hebt de gaten in de muur ook niet gevuld.’

‘Die zaten er al toen ik hier kwam wonen,’ zeg ik en ik neem een trekje van mijn sigaret.

‘Nee,’ zegt ze venijnig. ‘Dat is dus echt niet zo.’

‘Welles.’

‘Nietes.’

‘Ik heb helemaal niets opgehangen. Bovendien heb ik overal foto’s van gemaakt toen ik de kamer nam,’ zeg ik en ik zou willen dat het klopte, maar dat is niet zo, het schiet me nu pas te binnen. Het lijkt wel te werken, want ze doet kort haar mond open en dan weer dicht.

‘Ik heb alleen maar last van je gehad sinds je in die kamer bent getrokken. ’s Nachts lawaai. Krassen in de vloer. Kapotte theedoeken. Zelfs mijn eten was niet veilig!’

‘Ik heb geen theedoeken kapotgemaakt,’ zeg ik.

Het lijkt erop dat ze nog meer wil zeggen, maar ze bedenkt zich. In plaats daarvan pakt ze de deurkruk stevig vast. Ik blaas rook in haar gezicht, omdat ik weet dat ze dat vreselijk vindt. Net goed. Ze heeft het sowieso goed voor elkaar. Ze heeft een volkstuintje met huisje even buiten Glostrup dat ze financiert met de kamerverhuur. Ik ben haar vijfde huurder dit jaar. Dat had ik als een waarschuwing moeten beschouwen. (De kamer vind je trouwens in een zijstraat van de Gammel Kongevej. Ik wil graag iedereen voor haar waarschuwen. Bij haar moet je echt uit de buurt blijven als je naar Kopenhagen wilt verhuizen en ook maar een beetje keuze hebt.)

‘Die plant daar is weg als ik weer naar beneden kom!’ roept ze waarna ze de deur met een klap dichtsmijt. Ik pak de palm op en wil hem achter de heg zetten, maar dan draai ik me om. Ze staat aan de andere kant van de glazen deur naar me te staren. Even wil ik iets roepen naar de gesloten deur, maar zo ben ik niet. Ik neem de palm mee en loop naar metrostation Forum.

3

Ik wil net de trap naar het metrostation nemen als ik door een onbekend nummer word gebeld. Het zou iemand kunnen zijn voor een flat, ik heb op alle kamers op Boligportalen gereageerd, dus ik neem met plechtige stem op.

‘Goedendag, u spreekt met Tue.’

‘Nee maar, is dat zo!’

‘Mam,’ zeg ik en ik klink teleurgesteld. ‘Wat moet je?’

‘Ik wil graag even praten met mijn eigen zoon. Of is dat inmiddels ook verboden?’

‘Nee,’ zeg ik, maar het is wel raar, want we hebben elkaar niet meer gesproken sinds ik ben verhuisd of gevlucht.

‘Waar zit je?’ vraagt ze alsof er niets gebeurd is en ik doe een stap opzij met mijn palm zodat ik mensen die de trap naar de metro af denderen niet in de weg sta.

Ze schraapt haar keel, zoekt naar de juiste woorden, doet haar best. Zo gaat het altijd als ze slecht nieuws heeft. Zo dadelijk zal ze me vragen om te gaan zitten en dan zal ze het vertellen: dat mijn vader dood is. Hij heeft zich in de schuur verhangen, zal ze zeggen, kort en bondig. We wisten dat het zou gebeuren en nu is het gebeurd. Hij dreigt er al zolang als ik me kan herinne-

ren mee en nu heeft hij het eindelijk gedaan. Mijn vader bengelt aan een leiding in de werkplaats. Ze hebben hem net gevonden. De uitvaart is binnenkort, maar daar ga ik niet heen, ik ben niet van plan om daar te staan, ik blijf mooi hier.

‘Waar denk je dat ik ben?’ vraag ik haar, al weet ik dat ze dat niet zal raden. Ze weet niet waar ik ben. Ze weet niet waar ik de afgelopen vijf maanden ben geweest.

‘Hoe moet ik dat weten?’ zegt ze en ik draai me om, zodat ik een beetje uit de wind sta.

‘Doe een gok!’

‘Daar heb ik geen zin in.’

‘Jawel. Kom op!’

Ze zegt niets.

‘In Kopenhagen,’ zeg ik.

‘Wat doe je daar nou?’

‘Ik woon hier.’

‘Je had je ouwe moeder zo iets best kunnen vertellen.’

‘Wat moet je?’

Ze reageert niet, in plaats daarvan vraagt ze: ‘Heb je een leuke zeventiende verjaardag gehad?’

‘Ja hoor, prima.’

‘Je broertje en zusje vonden het heel jammer dat je niet thuis was. Ik had nog wel een cadeau voor je gekocht,’ zegt ze alsof ze van plan was geweest dat maar te laten zitten.

‘Wat is het?’

‘Dat zie je wel als je op bezoek komt.’

‘Je weet best dat ik dat niet zomaar kan doen.’

‘Begin je nu weer over die flauwekul met je vader?’

‘Je weet best waarom ik niet thuis kon blijven wonen.’

‘Nu moet je ophouden,’ zegt ze. ‘Jij bent verdomme ook niet altijd de makkelijkste geweest, durf ik wel te zeggen. Ik heb ge-

woon geen zin meer om naar je verwijten te luisteren.’

‘Dan denk ik dat je maar niet meer moet bellen,’ zeg ik en ik verbreek de verbinding. Mijn palm glipt bijna uit mijn handen als ik op de roltrap stap.

Er wordt zelden voor station Christianshavn gecontroleerd. Dat heb ik lang geleden al geconstateerd en ik hoef gelukkig maar tot station Nørreport.

De palm staat vastgeklemd tussen mijn voeten en ik zit wakker te worden terwijl ik naar de tassen staar van de vele mensen die op elkaar gepakt om me heen staan.

Een in het zwart geklede man verschijnt voor mijn neus en tikt me op mijn schouder.

‘Vervoersbewijs,’ zegt hij en de trein mindert vaart voor hij tot stilstand komt.

Ik pak de palm op en baan me een weg door de mensenmenigte naar de deur, maar de man loopt achter me aan het perron van Nørreport op en grijpt mijn arm vast.

‘Au!’ zeg ik iets te luid in de hoop dat iemand het ziet.

‘Jij blijft mooi hier,’ zegt hij. ‘Als je geen vervoersbewijs hebt, moet ik je helaas een boete geven.’

‘Een boeter?’ vraag ik in nep-Zweeds, omdat ik heb gehoord dat ze vaak toeristen laten lopen. ‘Ik snap niet wat u bedoelt!’

‘Een boete,’ zegt hij ongelooflijk langzaam. ‘De metro is niet gratis.’

‘Niet?’

‘Naam?’ vraagt hij en hij steekt me een apparaatje toe.

‘Jonathan!’

‘Mooi. En heb je ook een ID bij je?’

‘ID?’ vraag ik. ‘Ik begrijp u niet!’

‘Ik moet een ID zien. *Do you have a passport?*’

‘Nee, dat ligt in Malmö!’ roep ik.

Hij laat me een formulier invullen en ik verzin een adres in een stad waar ik nog nooit ben geweest.

‘Je krijgt een bevestiging via de post,’ zegt hij en hij laat me gaan.

Op weg omhoog op de roltrap haal ik mijn paspoort uit mijn kantzak en hoop maar dat er geen Jonathan bestaat die in de Landsbygata 5 in Malmö woont.

Bij het traliehek van Politikens Hus knik ik naar de bewaker bij de draaideur, houd mijn pasje bij de zoeker en toets de viercijferige code in.

Op de binnenplaats stroomt de regen over de randen van de dakgoten. De lijm van mijn schoenen begint los te laten, het water dringt door de kieren naar binnen.

Ik loop het trappetje op, stap het klantencentrum binnen en knik naar Stig die aan zijn bureau zit.

‘Je bent laat,’ zegt hij.

‘De metro viel uit.’

‘Alweer?’

‘Ja,’ zeg ik terwijl ik de palm op de grond zet.

‘Kom je hier wonen?’

‘Ik ben net uit mijn kamer gezet.’

‘O,’ zegt hij en hij verdwijnt weer achter zijn scherm.

Ik doe een van de logojassen aan die aan een kapstok bij de deur hangen en loop naar de plank met de spullen voor de straatverkoop. Pak een verkoopblok en een balpen en vis een van de sleutels van het prikbord.

Onder het afdak buiten pak ik een stapel kranten van van-

daag van een pallet, loop naar bakfiets nummer zeven en doe die van het slot. Dan blijf ik staan wachten tot het opklaart.

Victoria komt eraan met twee stapels kranten. Ze smijt ze in de bakfiets naast de mijne en scheurt de plastic krantenwikkel open met haar nagel. Zij heeft me alles geleerd toen ik hier begon. We stonden in de zomervakantie elke dag een week lang samen in de Købmagergade.

‘Goeiedag,’ zeg ik.

‘Dat gegoeiedag van jou,’ zegt ze en de knot op haar hoofd wiegt lichtjes heen en weer.

‘Sorry.’

‘Je hoeft je niet verontschuldigen.’

‘Wat moet ik dan zeggen?’

‘Hou daar nou gewoon mee op.’

Dan wip ik de fiets, zodat het plasje water van het dekzeil op het asfalt stroomt. Een paar druppels komen op mijn broekspijp terecht. Ik haal het zeil eraf en zet de palm in de bakfiets naast mijn sporttas.

‘Mooie palm,’ zegt ze met een knikje.

‘Wil je hem hebben?’

‘Hebben?’

‘Ja!’

‘Wat moet ik ermee?’

‘Ik heb er zelf geen plaats voor.’

‘Nee, bedankt,’ zegt ze. ‘Ik ben niet zo van de planten. Ze zijn zo levend. Waar sta jij vandaag?’

Een bliksemflits onderbreekt ons gesprek en we zetten gelijktijdig de capuchon van onze jassen op zonder er iets van te zeggen.

‘De Vesterbrogade,’ zeg ik.

‘Bij Lones Pølser?’

‘Ja.’

Dan begint het in de verte te rommelen en de bui neemt langzaam af. Het ratelt in de dakgoten. Victoria haalt de fiets uit het rek en koerst naar de traliepoort.

‘Nog maar vijf maanden,’ zegt ze. ‘Dan zit ik in Düsseldorf.’

‘In Düsseldorf?’

‘Ja. Hopelijk.’

‘Wat moet je in Düsseldorf?’

‘Ik ben bezig met een toelatingsexamen voor een kunstacademie,’ zegt ze terwijl ze opstapt.

‘Indrukwekkend,’ zeg ik terwijl ik een sigaret opsteek. ‘Ik duim voor je. Trouwens, ik wilde je nog wat vragen.’

Ze blijft staan en werpt me een ongeduldige blik toe, maar ik kan de woorden niet uit mijn mond krijgen, wil niemand tot last zijn.

‘Geef me een sigaret,’ zegt ze met een stem waardoor ik gewoon doe wat ze zegt. ‘En een aansteker.’

‘Je kent niet toevallig iemand die een kamer verhuurt?’ zeg ik dan.

‘Nee, eigenlijk niet,’ zegt ze. ‘Ga je verhuizen?’

‘Ja. Dus als je iemand kent...’

‘Kunnen je ouders niet iets voor je kopen?’

‘Ik heb liever een huurwoning,’ zeg ik. ‘Het probleem is dat niemand echt iets wil verhuren aan zeventienjarige. Ze willen liever een stel of een volwassene.’

‘Kun je niet gewoon een andere leeftijd opgeven?’

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

‘Dat kun je niet maken, vind ik.’

‘Dan word je misschien wel uitgenodigd voor een bezichtiging,’ zegt ze.

‘Dus jij vindt dat ik moet liegen?’

‘Ik zou het geen liegen noemen,’ zegt ze met een knipoog. Dan zet ze af, verdwijnt door de traliepoort, roept ‘Veel succes met de verkoop!’ en rijdt weg.